

عنوان مقاله:

بررسی و نقد دو مانع دگرگرایی خدا در فلسفه صدرایی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فلسفی، دوره 12، شماره 25 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

عبداله صلواتی - استادیار دانشگاه شهید رجایی

خلاصه مقاله:

خودگرایی اخلاقی غالباً در قلمرو انسانی و ذیل نظریه اخلاقی غایت مطرح می‌شود. اما پرسش‌ها و مولفه‌های آن در ساحت ربوبی قابل رصد است. به باور نگارنده، در فلسفه ملاصدرا دو شاهد و قرینه بر خودگرایی خدا وجود دارد که در واقع دو مانع دگرگرایی خداست: این دو مانع عبارتند از: عدم التفات عالی به سافل و بازگشت هر غایت فعلی به فاعل. این شواهد با مفهوم صدرایی عنایت الهی در تضاد است. پرسش پایه این جستار عبارت است از: چگونه می‌توان شواهد خودگرایی را با نظریه عنایت الهی و التفات اصیل خدا به دیگری سازگار دانست دستاورد این پژوهش به این قرار است: در پژوهش حاضر، این دو شاهد به عنوان مانع دگرگرایی خدا مورد نقد قرار گرفته‌اند و نشان داده شد که خدا نه خودگرا که وجودی دگرگراست و چون خدا کامل‌ترین وجود و کامل‌ترین کمال است کامل‌ترین دگرگراست و بیشترین خیر و منفعت را برای همه محقق می‌کند و چون غنی مطلق است، بدون هیچ گونه چشمداشتی بیشترین خیر را برای دیگران تأمین می‌کند. این نتایج حاصل تحلیل مفاهیمی چون غایت، التفات، خودگرایی، قاعده بسیط الحقیقه کل الاشياء و تحلیل وجودی اصل علیت است. گفتنی است: این پژوهش مسبوق به پیشینه‌ای نیست.

کلمات کلیدی:

خدا، خودگرایی، دگرگرایی، قاعده بسیط الحقیقه کل الاشياء، غایت، ملاصدرا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/864702>

